

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

21 decembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul Penal al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte Nadejda Toma,
Judecători Iurie Diaconu, Victor Boico,

a examinat, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Radu Sâli, împotriva deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 03 mai 2022, în privința inculpatului

Tataru Iurie XXXXXX.

	<i>Termenul de examinare,</i>
<i>instanța de fond:</i>	<i>28.07.2021 - 22.09.2021,</i>
<i>instanța de apel:</i>	<i>22.10.2021 - 03.05.2022,</i>
<i>instanța de recurs:</i>	<i>24.08.2022 - 21.12.2022.</i>

Asupra recursului menționat, Colegiul Penal,

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința Judecătorei Hâncești din 22 septembrie 2021, cauza fiind examinată conform prescripțiilor din art. 364¹ Cod de procedură penală, Tataru Iurie a fost condamnat în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal la 5 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, de la reținere.

2. Instanța de fond a constatat că inculpatul Tataru Iurie, fiindu-i anulat dreptul de a conduce mijloace de transport prin sentința Judecătorei Hâncești din 29.12.2020, la 30 iunie 2021, aproximativ ora 21.00, pe strada din XXXXXX, XXXXXX, a condus mijlocul de transport „Fiat Ducato”, n.î. XXXXXX, , și, fiind stopat de colaboratorii de poliție ai Inspectoratului Național Securitatea Publică a Inspectoratului General de Poliție, care având suspiciuni că șoferul Tataru Iurie a consumat băuturi alcoolice, i-au solicitat acestuia să fie supus examinării medicale de constatare a faptului de consumare a alcoolului, stării de ebrietate și naturii ei și, fiind obligat conform art. 11 pct. J din Regulamentul circulației rutiere aprobat prin

Hotărârea Guvernului nr. 357 din 13.05.2009, să se supună, la solicitarea polițistului, procedurii de testare a aerului expirat sau, după caz, examenului medical de recoltare a probelor biologice în vederea constatării alcoolemiei, consumului de droguri ori de alte substanțe psihotrope sau de medicamente cu efecte similare, a refuzat neîntemeiat să-l treacă și s-a opus recoltării probelor biologice.

Instanța a reținut că inculpatul a recunoscut în totalitate săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu, solicitând examinarea cauzei în procedură simplificată și i-a încadrat acțiunile în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal, ca refuzul, împotrivirea conducătorului mijlocului de transport de la testarea alcoolică, de la examenul medical în vederea stabilirii stării de ebrietate și a naturii ei sau de la recoltarea probelor biologice în cadrul acestui examen medical, acțiuni săvârșite de către o persoană care este privată de a conduce mijloace de transport.

La stabilirea pedepsei, instanța a ținut cont de prevederile art. 61, 75 Cod penal, că inculpatul a comis o infracțiune ușoară care se pedepsește cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 200 la 240 ore sau cu închisoare de până la 1 an, că beneficiază de reducerea pedepsei în corespundere cu art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, limitele noi ale pedepsei cu închisoarea constituind de la 3 la 8 luni, că se caracterizează pozitiv, are la întreținere doi copii minori, nu se află la evidența medicului narcolog și psihiatru, nu au fost stabilite circumstanțe atenuante, cea agravantă fiind săvârșirea infracțiunii de către o persoană care anterior a fost condamnată pentru o infracțiune *similară sau alte fapte care au relevanță în cauză*, că anterior a fost sancționat contravențional, iar prin sentința Judecătorei Hâncești din 29.12.2020 a fost condamnat în baza art. 264¹ alin. (1) Cod penal, la 140 ore muncă neremunerată în folosul comunității, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport, însă nu și-a făcut concluziile necesare și *a comis altă infracțiune în stare de ebrietate*, concluzionând că în privința acestuia este necesară aplicarea pedepsei cu închisoarea.

3. Avocatul Victor Mereuță a declarat apel, solicitând casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care în privința inculpatului să fie aplicate prevederile art. 90 Cod penal.

Apelantul a invocat că, la examinarea cauzei în ordinea prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, inculpatului i-a fost aplicată o pedeapsă prea aspră, or, acesta a comis o infracțiune ușoară, a recunoscut vina și s-a căit sincer, a colaborat cu ancheta penală, regretă foarte mult cele comise și poate demonstra că nu va admite încălcări ale legii, dacă i se va acorda șansa de a se afla în libertate.

4. Potrivit deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 03 mai 2022, apelul a fost admis, casată parțial sentința și pronunțată o nouă hotărâre.

Lui Tataru Iurie, condamnat pe art. 264¹ alin. (4) Cod penal la 5 luni închisoare, în conformitate cu art. 90 alin. (1) Cod penal, i-a fost suspendată condiționat executarea pedepsei pe o perioadă de probațiune de 2 ani.

În rest, sentința a fost menținută.

Instanța de apel a constatat că la stabilirea pedepsei, instanța de fond urma să țină cont de faptul că inculpatul a recunoscut vina și s-a căit sincer, se caracterizează pozitiv.

La stabilirea pedepsei instanța de apel a ținut cont de prevederile art. 6, 7, 61, 75 78 Cod penal, că inculpatul a comis o infracțiune ușoară care se pedepsește cu

muncă neremunerată în folosul comunității de la 200 la 240 ore sau cu închisoare de până la 1 an și beneficiază de reducerea pedepsei în corespundere cu art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, că se caracterizează pozitiv, are la întreținere doi copii minori, nu se află la evidența medicului narcolog și psihiatru, a recunoscut vinovăția și s-a căit sincer, că anterior a fost sancționat contravențional, iar prin sentința Judecătorei Hâncești din 29.12.2020 a fost condamnat în baza art. 264¹ alin. (1) Cod penal, la 140 ore muncă neremunerată în folosul comunității, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

Instanța de apel a statuat că împrejurările constatate indică la faptul că inculpatul urmează, în vederea corectării și reeducării, să nu execute pedeapsa închisorii, în speță fiind prezente circumstanțe ce dovedesc că în privința lui sunt aplicabile prevederile art. 90 Cod penal.

Potrivit art. 90 alin. (1) Cod penal, dacă, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție, instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicând numai de cât în hotărâre motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei și perioada de probațiune.

Deci, corectarea și reeducarea inculpatului este posibilă fără izolare de societate, or, acesta a recunoscut vina, s-a căit sincer de cele săvârșite, se caracterizează pozitiv, are la întreținere doi copii minori, nu se află la evidența medicului psihiatru și narcolog, astfel, suspendarea executării pedepsei cu închisoare și acordarea posibilității acestuia, ca în termenul de probă, prin comportare exemplară și muncă cinstită, să îndreptățească încrederea ce i s-a acordat, va oferi o mai bună protecție intereselor societății decât izolarea vinovatului de societate.

Din aceste considerente, executarea pedepsei stabilite inculpatului nu este rațională, iar potrivit prevederilor art. 90 alin. (1) Cod penal urmează a fi dispusă suspendarea executării pedepsei cu închisoare, pe o perioadă de probațiune de 2 ani, cu liberarea ulterioară de pedeapsă, cu condiția că acesta în termenul de probă nu va săvârși alte infracțiuni, și prin comportare exemplară și muncă cinstită, va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat.

Prin urmare, nu este rezonabilă și proporțională să fie aplicată pedeapsă cu închisoare cu executare în privința inculpatului, or, condamnarea reală la pedeapsă privativă ar crea repulsie, cauzând noi suferințe acestuia, corespunzător aceasta nu și poate atinge scopul de corectare și reeducare, ci de generare a unor trăsături negative.

5. Procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Radu Sâli, declară recurs ordinar, în care solicită casarea deciziei menționate și dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel.

Recurentul invocă că dispoziția art. 90 Cod penal obligă instanța să indice expres în hotărâre motivele condamnării cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, această soluție nefiind motivată de instanța de apel, care s-a limitat la enumerarea circumstanțelor pe care le-a considerat ca fiind atenuante.

Conform art. 90 Cod penal, stabilirea pedepsei cu suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoarea se admite numai luând în considerare

personalitatea vinovatului în cazul existenței circumstanțelor atenuante, legate de scopul, motivele, rolul acestuia și comportamentul lui până la săvârșirea infracțiunii, în timpul și după săvârșirea acesteia. În acest caz, instanța este obligată să indice care anume circumstanțe ale cauzei sunt considerate atenuante și în corelație cu care date despre persoana vinovatului ele servesc temei pentru aplicarea art. 90 Cod penal.

Astfel, instanța *de fond*, cât și cea de apel nu au ținut cont de gradul prejudecabil al infracțiunii săvârșite, comportamentul inculpatului în momentul comiterii infracțiunii și după consumarea ei, de personalitatea lui, pronunțând *hotărâri neîntemeiate*, în partea aplicării prevederilor art. 90 Cod penal.

Or, decizia instanței de apel, în partea motivării stabilirii pedepsei contravine prevederilor art. 394 alin. (2) pct. 3) Cod de procedură penală, deoarece nu cuprinde motivele de *aplicare a pedepsei mai ușoare și motivele* de aplicare a pedepsei cu suspendarea condiționată a executării ei.

În drept, recursul este întemeiat pe art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar nominalizat pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul Penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, inclusiv în temeiul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În această ordine de idei și în raport cu circumstanțele invocate în recursul ordinar (*pct. 5. din decizie*), se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârii contestate, inclusiv cele reproduse în pct. **4.** din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanța de apel legal și întemeiat a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind pedeapsa aplicată inculpatului, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, just și argumentat au ținut cont de prevederile art. 7, 61, 75, 90 Cod penal, art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, conform căror la aplicarea legii penale se ține cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea penală. Pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale

familiei acestuia. Inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare. Dacă, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție, instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea *poate* dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate inculpatului, indicând numai de cât în hotărâre motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei și perioada de probațiune.

În consecutivitatea enunțată, instanța de apel just a concluzionat că, în cazul în care inculpatul a fost condamnat anterior pe art. 264¹ alin. (1) Cod penal, dar a săvârșit o infracțiune ușoară, a recunoscut integral vina și s-a căit sincer, a solicitat judecare cauzei în procedura simplificată, este caracterizat pozitiv și întreține doi copii minori, corectarea și reeducarea ultimului este posibilă fără izolare de societate, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei închisorii pentru o perioadă de probațiune, conform art. 90 Cod penal.

Astfel, pedeapsa respectiv a fost motivată, individualizată și aplicată inculpatului în conform prevederilor legale, corespund principiului proporționalității și scopului de restabilire a echității sociale, corectare a inculpatului, precum și prevenirii de săvârșirea de noi infracțiuni atât din partea lui, cât și a altor persoane (*pct. 4. din decizie*).

Pe lângă aceasta, recursul declarat, potrivit argumentelor invocate și reproduse în pct. 5. din prezenta decizie, este întemeiat doar pe critica modului în care instanța de apel a apreciat probele și circumstanțele cauzei în latura pedepsei aplicate inculpatului (*pct. 5. din decizie*).

Însă, pornind de la relevanțele art. 90 alin. (1) Cod penal, 27, 101 alin. (2) și (3), 414 alin. (1) și (2) Cod de procedură penală, instanța *poate* dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate inculpatului, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanței de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea probelor și circumstanțelor cauzei în latura pedepsei penale în alt sens decât cel pe care îl propune procurorul, este o competență și prerogativă legală a acestei instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar, la fel, este lipsită de orice temei legal.

Mai mult, motivele invocate în recurs au constituit deja obiect de examinare în instanța de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens (*pct. 4. - 5. din decizie*), iar o altă opinie asupra probelor și circumstanțelor pricinii care au fost puse la baza sentinței, conform jurisprudenței CtEDO, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei (*hotărârea din 16 ianuarie 2007, pct. 20, cazul Bujnița versus Moldova*).

Este de reținut și că motivele invocate în recursul ordinar că: „...instanța **de fond**, cât și cea de apel **nu au ținut cont** de gradul prejudecabil al infracțiunii săvârșite, comportamentul inculpatului în momentul comiterii infracțiunii și după consumarea ei, de

personalitatea lui, **pronunțând hotărâri neîntemeiate...**” sunt improprii speței de pe rol, deoarece instanța de fond nu a aplicat în privința inculpatului prevederile art. 90 Cod penal (pct. 1., 2., 5. din decizie).

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că hotărârea atacată cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, că s-au aplicat inculpatului pedepse individualizate conform prevederilor legale, și că recursul ordinar este unul vădit neîntemeiat.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Prin urmare, odată ce este vădit neîntemeiat, recursul de pe rol urmează a fi declarat inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul Penal,

d e c i d e:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Radu Sâli, împotriva deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 03 mai 2022, în privința inculpatului Tataru Iurie XXXXXX, pe motiv că este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, fiind pronunțată integral la 03 februarie 2023.

Președinte

Nadejda Toma

Judecători

Iurie Diaconu

Victor Boico